

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI KOIRIEN, KISSOJEN JA MUIDEN PIENIKOKOISTEN SEURA- JA HARRASTUSELÄINTEN SUOJELUSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 7 §:N MUUTTAMISESTA**1 Ehdotuksen tavoitteet**

Koirien, kissojen ja muiden pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ää ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotuksessa annettaisiin tarkemmat säännökset sellaisista eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023, jatkossa *eläinten hyvinvointilaki*) 21 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten pysyvistä pitopaikoista, joissa sulan veden jatkuva saatavilla pito on kohtuuttoman vaikea järjestää eläinten pitomuodosta ja sääolosuhteista johtuvista syistä. Ehdotettu asetusluonnos oli liitteenä hallituksen esityksessä laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 186/2022 vp).

2 Lainsäädäntö

Eläinten hyvinvointilain 21 §:ssä säädetään eläinten ruokinnasta ja juotosta. Pykälän 1 momentin mukaan hoidossa olevien eläinten ruokinnassa ja juotossa on otettava huomioon eläimen fysiologiset tarpeet ja varmistettava, että eläin saa sopivassa määrin hyvälaatuista ravintoa ja vettä tai muuta juotavaa. Ravinnon ja juotavan koostumuksen ja tarjoamistavan on vastattava eläimen fysiologisia tarpeita ja olennaisia käyttäytymistarpeita. Pykälän 2 momentin mukaan nisäkkäiden ja lintujen pysyvissä pitopaikoissa tulee olla jatkuvasti vettä eläimen saatavilla. Momentissa säädetään myös poikkeuksista jatkuvan veden vaatimukseen. Momentin 1 kohdan mukaan jatkuvasti saatavilla olevaa vettä ei edellytetä vastasyntyneelle tai -kuoriutuneelle eläimelle eikä momentin 2 kohdan mukaan eläimelle, jonka vedensaantia on eläinlääketieteellisestä syystä rajoitettava. Momentin 3 kohdan mukaan vettä ei liioin tarvitse olla jatkuvasti saatavilla laajoilla alueilla luonnonmukaisissa olosuhteissa tarhattaville, luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluville eläimille eikä momentin 4 kohdan mukaan poroille silloin, kun saatavilla on rajoituksessa puhdasta lunta. Momentin 5 kohdan mukaan jatkuvan vedensaannin vaatimuksesta voidaan poiketa myös silloin, kun poikkeuksellisen vaikeat sääolosuhteet estävät sulan veden jatkuvan saatavilla pidon. Momentin 6 kohdassa poikkeuksen piiriin säädetään myös sellaiset eläinten pitopaikat, joissa sulan veden jatkuva saatavilla pito on kohtuuttoman vaikea järjestää eläinten pitomuodosta ja sääolosuhteista johtuvista syistä.

Lain 21 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hoidossa olevien eläinten ruokinnasta ja juotosta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä niistä 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista pysyvistä pitopaikoista, joissa sulan veden jatkuva saatavilla pito on kohtuuttoman vaikea järjestää eläinten pitomuodosta ja sääolosuhteista johtuvista syistä.

Voimassa olevan eläinsuojelulain (247/1996) 5 §:n 1 momentin mukaan eläimen on saatava riittävästi sille sopivaa ravintoa, juotavaa ja muuta sen tarvitsemaa hoitoa.

Pykälän 2 momentin mukaan asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläimen hoidolle asetettavista vaatimuksista.

3 Keskeinen sisältö

Ehdotuksessa voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen 7 §:ään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin jatkuvan juomaveden vaatimuksesta pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten pysyvissä pitopaikoissa sekä siihen liittyvästä poikkeuksesta, joka koskisi ammattimaisilla rekikoiratarhoilla pidettäviä koiria.

Ehdotuksen mukaan nisäkkäiden ja lintujen pysyvissä pitopaikoissa olisi oltava jatkuvasti vettä eläimen saatavilla. Säännös vastaisi eläinten hyvinvointilain 21 §:n 2 momentissa säädettyä. Ehdotuksen mukaan jatkuvasti saatavilla olevaa vettä ei kuitenkaan edellytettäisi ammattimaisilla rekikoiratarhoilla pidettävien koirien pysyvissä pitopaikoissa silloin, kun vesi sääolosuhteiden takia jäätyy. Koiralle olisi tällöin tarjottava vettä vähintään kolme kertaa päivässä. Imettävillä nartuilla ja vieroittamattomilla koiranpennuilla olisi kuitenkin aina oltava vettä saatavilla pysyvissä pitopaikassaan.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Jatkuvan juomaveden vaatimuksen ja siihen tarvittavien poikkeusten aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia on arvioitu hallituksen esityksessä laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Kiinteän sähkövastuksella sulana pysyvän juottojärjestelmän rakentaminen aiheuttaisi rekikoiratarhoille huomattavia kustannuksia. Rekikoiratarhoilla eläimet juotetaan talviaikaan yleensä useita kertoja päivässä siten, että veden määrä, juotokertojen määrä ja juoton ajankohta sovitetaan eläinten tarpeisiin sopivaksi.

5 Asian valmistelu

Asetusehdotus on laadittu eläinten hyvinvointilain valmistelun yhteydessä. Ehdotus sisältyi lausuntokierroksella 4.11.2021-14.1.2022 olleeseen luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi eläinten hyvinvoinnista. Lausuntokierroksella useat lausunnonantajat esittivät, että kaikki eläinten hyvinvointilaissa ja sitä täydentävissä valtioneuvoston asetuksissa ehdotetut poikkeukset jatkuvan juomaveden vaatimukseen tulisi poistaa. Useat lausunnonantajat totesivat, että ammattimaisilla rekikoiratarhoilla pidettävien koirien juomiskäyttäytymisestä ja veden tarpeesta tarvitaan tutkimusta. Esitettiin myös harkittavaksi, että rekikoirille edellytettäisiin jatkuvaa juomaveden saantia siirtymäajan kuluttua. Useat lausunnonantajat toivoivat, että ehdotettua juomavesipoikkeusta sovellettaisiin rekikoirien lisäksi myös muihin ulkotarhoilla varustettuihin koirien pysyviin pitopaikkoihin.

Saatu lausuntopalaute käsiteltiin yhdessä hyvinvointilakiehdotuksesta saadun palautteen kanssa. Lausuntoyhteenvedot on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön internet-sivuilla. Asetusehdotusta ei muutettu lausuntokierroksen jälkeen ja se sisällytettiin sellaisenaan hallituksen esitykseen laiksi eläinten hyvinvoinnista ja siihen liittyviksi laeiksi. Eduskuntakäsittelyssä asetuseräluonnokseen ei ehdotettu muutoksia.

6 Pykäläkohtaiset perustelut

7 § Juotto ja ruokinta

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin nisäkkäiden ja lintujen vedensaannista niiden pysyvissä pitopaikoissa. Eläinten hyvinvoinnista annetun lain 21 §:n 2 momentin mukaan nisäkkäiden ja lintujen pysyvässä pitopaikassa on oltava jatkuvasti vettä eläimen saatavilla. Lain 21 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan jatkuvasti saatavilla olevaa sulaa vettä ei kuitenkaan edellytetä sellaisissa eläinten pysyvissä pitopaikoissa, joissa sulan veden jatkuva saatavilla pito on kohtuuttoman vaikea järjestää eläinten pitomuodosta ja sääolosuhteista johtuvista syistä. Pykälän 3 momentin mukaan 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista pitopaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ehdotetulla säännöksellä säädettäisiin tällaisesta poikkeuksesta ammattimaisilla rekikoiratarhoilla pidettävien koirien osalta. Ehdotetun uuden 2 momentin mukaan jatkuvasti saatavilla olevaa vettä ei edellytettäisi ammattimaisilla rekikoiratarhoilla pidettävien koirien pysyvissä pitopaikoissa silloin, kun vesi sääolosuhteiden takia jäätyy. Koiralle olisi tällöin tarjottava vettä vähintään kolme kertaa päivässä. Poikkeusta ei kuitenkaan sovellettaisi imettävään narttuun ja sen vieroittamattomiin pentuihin, joilla olisi aina oltava vettä saatavilla pysyvässä pitopaikassaan. On huomattava, että poikkeussäännös koskee käytännössä vain ajankohtaa, jolloin lämpötila laskee pakkaslukemiin. Muuna aikana koirien pysyvässä pitopaikassa olisi oltava jatkuvasti vettä eläimen saatavilla.

Ehdotettu poikkeus jatkuvan vedensaannin vaatimukseen on tarpeen, sillä kiinteän sähkövastuksella sulana pysyvän juottojärjestelmän rakentaminen aiheuttaisi ammattimaisille rekikoiratarhoille kohtuuttomia kustannuksia. Tarhoilla koirat juotetaan talviaikaan yleensä useita kertoja päivässä siten, että veden määrä, juottokertojen määrä ja juoton ajankohta sovitetaan koirien käyttöön sopivaksi. Imettävillä nartuilla ja vieroittamattomilla pennuilla vettä olisi kuitenkin oltava jatkuvasti saatavilla pysyvässä pitopaikassaan. Imettävälle nartulle jatkuva vedensaanti on tarpeen riittävän maidontuotannon turvaamiseksi. Pennuille tarjottava vesi vähentää imettävän nartun rasitusta pentujen saadessa nestettä muutenkin kuin maidosta. Veden tarjolla olo on tärkeää myös siksi, että pennut oppivat sitä juomaan. Eläinten hyvinvoinnista annetun lain 21 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla vettä ei kuitenkaan tarvitsisi olla tarjolla vastasyntyneille eläimille.

7 Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan samaan aikaan eläinten hyvinvoinnista annetun lain kanssa 1.1.2024.